

Хетеротопија кризе: образовање за живот код народа Западне Африке

КАТАРИНА ТРИФУНОВИЋ, студенткиња докторских студија историје уметности

Зашто је знање које се усвајало у оквиру традиционалног образовања у културама Западне Африке било повезано са боли? На који начин се оно урезивало у памћење ученика? Због чега су се деца током „школовања“ налазила у стању кризе у односу на остатак заједнице? На који начин су простори где се одвијала настава били места изван свих места? Закорачите на праг између детињства и света одраслих, у простор некада резервисан само за посвећене чланове друштва. Откријте са каквим физичким изазовима су се млади суочавали у процесу иницијације да би се поново родили као одрасли мушкарци и жене.

Европска колонизација и деколонизација западне Африке

СТЕФАН ШЕВАРЛИЋ, студент мастер студија историје

Од 15. века европске државе су пролазиле кроз поморску револуцију. Тај процес им је омогућио да започну са првом фазом колонијалног утицаја на приобаље западне Африке, који се базирао на трговини. Оваква идеја је остала све до 19. века, да би се до краја истог променила у тзв. *грабежи за Африку*. Ту је започела и друга фаза директне колонијалне управе. Велика пространства западне Африке су биле тврди орах за европске колонизаторе, те их је било немогуће одржати. Колонијална управа се почела урушавати сама од себе. Дођите и сазнајте како је Европа побеђена сопственим знањем у процесу деколонизације.

МУЗЕЈ
АФРИЧКЕ
УМЕТНОСТИ

Збирка Веде и др Здравка Печара

Андре Николића 14, Београд, Србија

тел. +381 11 2651654

имејл: africanmuseum@gmail.com

www.museumofafricanart.org

Београд

Секретаријат за спорт
и омладину

Секретаријат за
културу

ПРАКТИКУМ

Тематска вођења
кроз сталну поставку МАУ

Воде студенти
Филозофског
факултета
у Београду

ПРАКТИКУМ

Тематска вођења
кроз сталну поставку МАУ

У сарадњи са Центром за развој каријере (при Филозофском факултету Универзитета у Београду) Музеј афричке уметности је 2013. године започео програм праксе за студенте завршних година Филозофског факултета.

Уз подршку кустоса/ментора, учесници у овом програму стичу знања о историјату музеја и оснивачима, збиркама, као и главним темама у области музејског истраживања уметности и културе Африке. Истовремено, студенти развијају вештине и технике неопходне за успешно јавно вођење кроз сталну поставку. Циљ програма је да се кроз саму праксу омогући студентима увид у кустоску професију.

Студенти бирају своје теме вођења кроз сталну поставку, осмишљавају кретање у складу са темом и напослетку презентују публици. У програму „Практикум“ се инсистира на личној интерпретацији сталне поставке чиме се студенти подстичу на слободан, креативни приступ материјалу, са циљем изградње сопственог односа према музејским предметима, а самосталним осмишљавањем текста вођења, избегава репродуковање „туђих“, већ готових наратива. На овај начин, студенти развијају сопствене креативне потенцијале, али и сензибилитет за реакцију публике на садржај и начин њихове презентације.

Програм „Практикум“ осмислиле су и воде кустоскиње МАУ:
Емилија Епштајн и Ивана Војт.

Друштвена организација код народа Западне Африке

НИКОЛА ВОЈНОВИЋ, студент основних студија социологије

Бележећи и промишљајући многобројне заједнице Африке, истраживачи су иза себе оставили бројна објашњења и описе која су афричким заједницама неоспориво умањила значај и посебност на светској историјској сцени. Овим тематским вођењем кроз сталну поставку МАУ упознаћемо се са друштвима народа Бамбара, Сенуфо, Догон и Ашанти, и то мимо предрасуда, увидом у структуру, систем, вредности и норме које су ови народи вековима уназад неговали и чували. Тиме ћемо креирати једну сасвим другачију слику о етничким заједницама Западне Африке, али и, што је можда још и важније, нама самимима.

Култ предака – посмртни ритуали и церемоније у Западној Африци

АЛЕКСАНДРА ЂУРИЋ, студенткиња мастер студија историје уметности

У оквиру ове теме биће речи о поштовању предака и веровању у нови живот после смрти. То спада међу најстарије карактеристике готово свих првобитних друштава и свих религија света. Уједно, култ предака је једна од најснажнијих веза која утиче на живот потомака. Ширум Африке поштовање предака практикује се и данас, а о овом феномену се може говорити на основу религиозних схватања афричких људи, њихове богате и слојевите митологије, као и уметничке баштине. Кроз вођење ћете чути приче о уметничким остварењима афричких друштава, култу мртвих, погребним церемонијама, као и скулптурама и маскама које остају трајни запис једног истинског веровања у непролазност живота.

Култ плодности код народа Западне Африке

ЈОВАНА ЈАНКОВИЋ, студенткиња основних студија археологије

Култови плодности имају велики значај у животу народа западне Африке. Практиковане су аграрне свечаности и ритуали плодности, којима се обезбеђује плодност земље, успешна жетва, велики приноси, али се утиче и на плодност човека, као и на благостање заједнице и појединца. Током обиласка сталне поставке Музеја имаћете прилику да видите и да се ближе упознате са – маскама, скулптурама, тканинама, керамичким посудама, као и манкалом (најстаријом друштвеном игром на свету). Сви ови предмети су на различите начине учествовали у култовима плодности код народа Догон, Бамбара, Киси, Сенуфо и Дан.

Од саване до музеја – живот музејског предмета

АНА МИЛОВАНОВИЋ, студенткиња мастер студија етнологије и антропологије

Сваки музејски предмет има своју причу, која нам говори не само о друштву и времену у којем је настао, већ и о људима који су предмет креирали, одбацили, пронашли и донели у музеј. Ово вођење кроз сталну поставку МАУ ће открити како настају музејски предмети, како је сидро старо 200 година из Гвинеје завршило у Београду, зашто је Веда Печар „опрала“ обредну маску, као и шта је то што наводи људе да сакупљају предмете и на који све начин музејски предмети могу и да живе и да умиру.

Посета сабласног двојника – Фројдово „засорно“ и културе Западне Африке

ЛУКА РАЧИЋ, студент основних студија археологије

Још од када је 1919. године Сигмунд Фројд објавио свој есеј *Das Unheimliche* (Засорно) постоји читава паралелна струја у друштвеним дисциплинама, науци о књижевности, естетици, психоанализи, уметности, чак и архитектури да се на различитим примерима објасни ово фасцинантно емотивно-психолошко искуство: сложено осећање особите онеспокојавајуће нелагоде, чудности, језе, страха и саблажности које избија из сасвим обичних и свакодневних особа, предмета, појава, искустава и простора, засновано на повратку потиснутих инфантилних комплекса вере у свеомоћ мисли, двојника, присиле понављања, и неживог коме се приписују особине живог. Ово вођење нуди једно оригинално читање предмета, простора и веровања народа Западне Африке засновано на поменутом Фројдовом есеју.

Афричка магија у блокбастер филмовима

ЂОРЂЕ СТОЈАНОВИЋ, студент мастер студија етнологије и антропологије

Савремени медији и популарна култура представљају значајан извор наших сазнања о другим културама. Афричка магија, која чини неизоставни део афричког духовног наслеђа, доживела је изразиту популарност захваљујући блокбастер филмовима. Већина филмова жанровски припада хорору, што може навести публику на закључак да афричку религијску праксу и веровања види као нешто мрачно и застрашујуће. Објашњавајући и описујући елементе магије који се најчешће појављују у америчким блокбастер филмовима, ово вођење указује на „људско лице“ афричке духовности која чини свакодневницу великог броја људи у западној Африци, али и Северној и Јужној Америци.